پرسش
آنچه می‌خواهید از بیمه و کار بدانید
یکشنبه ● ۲۸ بهمن ۱۳۹۷ ● شماره صد و نود و یک
ATIYEHNO

مشکلات بیمه‌ای خود را به ما بگویید

یکی ازدغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای، نداشتن آگاهی یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار ، همچنین مشکلاتی که احیانا در جریان مراجعه به شعب تامین اجتماعی با آن رو به‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتیه‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید.

مشاور آتیه‌نو پاسخ می‌دهد

شرایط دریافت کمک‌هزینه ازدواج چیست؟

محمد حاجی‌بابایی
کارشناس تامین اجتماعی

براساس ماده۸۵ قانون تامین‌اجتماعی به بیمه‌شده زن یا مرد که برای اولین بار ازدواج می‌کند مبلغی (به‌عنوان هدیه) معادل یک ماه متوسط مزد یا حقوق با رعایت شرایط زیر به‌عنوان کمک‌هزینه ازدواج پرداخت می‌شود:

۱- در تاریخ ازدواج رابطه استخدامی او با کارفرما قطع نشده باشد.

۲- ظرف پنج سال قبل از تاریخ ازدواج حداقل حق‌بیمه هفتصد و بیست روز کار را به سازمان تامین‌اجتماعی پرداخته باشد.

۳- عقد ازدواج، دائم بوده و در دفتر رسمی ازدواج به ثبت رسیده باشد.

اگر زن و شوهر هر دو شرایط مذکور را داشته باشند در این صورت کمک‌هزینه ازدواج به هردو آنان پرداخت خواهد شد.

مزد یا حقوق متوسط موضوع این ماده، عبارت است از: جمع دریافتی بیمه‌شده ظرف دو سال قبل از ازدواج که به مأخذ آن، حق‌بیمه پرداخت شده است، تقسیم بر ۲۴.

اما کمک‌هزینه ازدواج در هر حال از حداقل دستمزد یک ماه حقوق سال عقد کمتر نیست. مثلاً حداقل کمک‌هزینه ازدواج برای عقدهای امسال ۱۱۱۱۲۶۹ تومان است. در این شماره ضمن پاسخ به چند سوال، به توضیحاتی در این خصوص می‌پردازیم.

■ برای دریافت کمک‌هزینه ازدواج چه اقدامات و مدارکی لازم است؟

برای دریافت کمک‌هزینه ازدواج مراجعه بیمه‌شده پس از ارسال لیست حق‌بیمه ماه عقد با دفترچه بیمه تامین‌اجتماعی و اصل عقدنامه و شناسنامه خود و همسر و شماره حساب بانکی خودش به شعبه بیمه‌پردازی در زمان عقد یا آخرین شعبه بیمه‌پردازی برای بررسی شرایط و تکمیل فرم تعهد عقد اول لازم است که در صورت لزوم، بیمه‌شده باید نسبت به جمع‌آوری پرونده و سوابق قبلی خود در آخرین شعبه بیمه‌پردازی اقدام کند.

■ این‌جانب در زمان عقد اول حائز شرایط دریافت کمک‌هزینه ازدواج از نظر میزان سابقه لازم نبودم، ولی در حاضر در عقد دوم حائز شرایط از نظر سابقه هستم، آیا برای عقد دوم، کمک‌هزینه ازدواج به من تعلق می‌گیرد؟

خیر، کمک‌هزینه ازدواج براساس ماده۸۵ قانون تامین‌اجتماعی صرفاً بابت عقد اول در صورت داشتن سایر شرایط پرداخت می‌شود و برای عقد دوم در هیچ شرایطی پرداخت نمی‌شود و این موضوع ارتباطی به دریافت یا عدم دریافت کمک‌هزینه ازدواج بابت عقد اول ندارد.

■ چه نوع سوابقی برای پرداخت کمک‌هزینه ازدواج مورد قبول و پذیرش است؟

سوابق موردقبول برای پرداخت کمک‌هزینه ازدواج عبارت‌اند از: سوابق بیمه‌های اجباری، سوابق رانندگان درون و برون شهری، سوابق بیمه‌های توافقی مانند بیمه کارکنان و اعضای افتخاری شوراهای حل اختلاف دادگستری، سوابق ایام بیماری، سوابق بیمه باربران و خادمان مساجد. اما سوابق بیمه‌های اختیاری، مشاغل آزاد، سوابق منتقله از سایر صندوق‌ها، سوابق سربازی و حضور در جبهه، سوابق کارگران ساختمانی، قالی‌بافان و سوابق بیمه بیکاری برای پرداخت کمک‌هزینه ازدواج موردقبول نیست.

■ این‌جانب در زمان عقد، بیمه اجباری بوده و قبل از آن نیز دو سال سابقه موردقبول برای پرداخت کمک‌هزینه ازدواج را داشته‌ام. ولی در آن زمان کمک‌هزینه ازدواج خود را دریافت نکرده‌ام. آیا الان که بیمه‌پرداز به‌صورت اختیاری هستم، کمک‌هزینه ازدواج به من پرداخت می‌شود؟

بله، کمک‌هزینه در صورت دارابودن شرایط مقرر در ماده۸۵ قانون، قابل پرداخت است. توضیح اینکه پرداخت کمک‌هزینه ازدواج به بیمه‌پردازی یا نوع بیمه در زمان درخواست کمک‌هزینه ازدواج بستگی ندارد. بلکه به بیمه‌پردازی در زمان عقد از نوع سوابقی که در پاسخ سوال قبل ذکر شد و دارابودن حداقل ۷۲۰روز ظرف پنج سال قبل از تاریخ عقد از نوع سوابق ذکرشده بستگی دارد.

■ این‌جانب در تاریخ ۱۳۹۷/۹/۲۰ برای اولین بار عقد کرده و مبلغ کمک‌هزینه ازدواج خود را از شعبه بیمه‌پردازی‌ام دریافت کردم. اما حقوق و مزایای من از تاریخ ۱۳۹۷/۴/۱ به‌علت ارتقای شغلی به استناد حکم کارگزینی که در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۳ از سوی محل کارم صادر شد حدود ۱۰درصد افزایش یافت. آیا به من تفاوت کمک‌هزینه ازدواج پرداخت می‌شود؟

بله، درصورت هرگونه افزایش قانونی در سوابق و دستمزد مشمول کسر حق‌بیمه مربوط به قبل از تاریخ عقد (به‌خصوص دو سال آخر قبل از عقد) و پذیرش این افزایش توسط تامین‌اجتماعی و اعمال آن در سیستم مکانیزه خود، کمک‌هزینه پرداختی با میانگین‌گیری مجدد روی دستمزد دو سال قبل از تاریخ عقد، دوباره محاسبه‌شده و اگر مابه‌التفاوتی وجود داشته باشد به بیمه‌شده پرداخت می‌شود.

■ آیا به بیمه‌شده‌ای که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری برای اولین بار عقد می‌کند و دو سال سابقه بیمه قبل از تاریخ عقد را دارد، کمک‌هزینه ازدواج تعلق می‌گیرد؟

خیر، با توجه به اینکه در این حالت در زمان عقد، رابطه استخدامی بیمه‌شده با کارفرما به‌علت بیکاری قطع شده است، بنابراین یکی از شرایط ماده۸۵ قانون محقق نمی‌شود، لذا کمک‌هزینه ازدواج قابل پرداخت نیست.

■ اگر بیمه‌شده‌ای کمک‌هزینه ازدواج را از محل کار خود دریافت کند، این کمک‌هزینه را از تامین‌اجتماعی نیز می‌تواند دریافت کند؟

بله، کمک‌هزینه ازدواج در هر صورت به بیمه‌شدگان دارای شرایط مقرر در ماده۸۵ قانون پرداخت می‌شود و دریافت کمک‌هزینه ازدواج از محل اشتغال، مانع پرداخت این کمک‌هزینه از سوی تامین‌اجتماعی نیست.

■ اگر مجموع سوابق قبل از عقد زن و شوهر با هم دو سال شود، کمک‌هزینه ازدواج به آن‌ها تعلق می‌گیرد؟

خیر، برای هریک از زن یا شوهر متقاضی کمک‌هزینه ازدواج، دارابودن حداقل ۷۲۰روز سابقه ظرف پنج سال قبل از عقد به تنهایی لازم است و سوابق هیچ دو نفری در تامین‌اجتماعی با هم جمع نمی‌شود.

برای هریک از زن یا شوهر متقاضی کمک‌هزینه ازدواج، دارابودن حداقل ۷۲۰روز سابقه ظرف پنج سال قبل از عقد به تنهایی لازم است.

شرح جدول شماره ۱۸۸
طراح: حمیدرضا عبدالوند

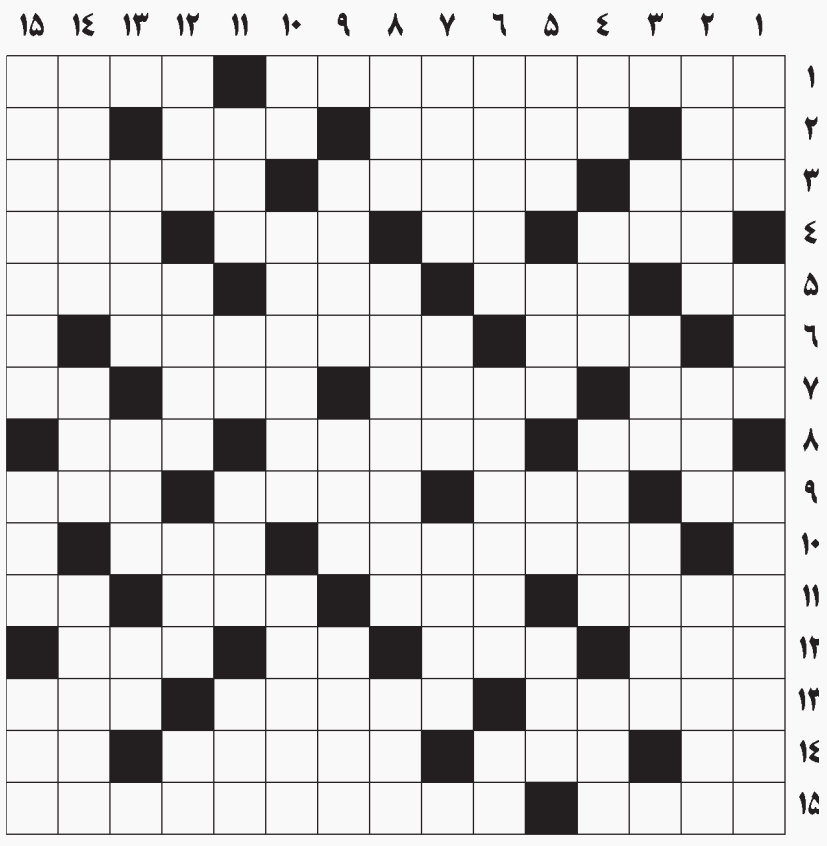

افقی

۱- قرار است از لیست یارانه‌بگیران حذف شوند- گزارشگر
۲- غصه- اولین پادشاه مادها- قهرمان جام ملت‌های آسیا- رنگ ترکی
۳- چرکین- پاکی- رمانی از جیمز جویس
۴- عدد دریاچه!- حرارت دادن و گرما- آزرده و ناراحت- سختی و دشواری زندگی
۵- ترمزی برای اسب و خر- مرکب- تنبل جالیزی- از سایت‌های اینترنتی
۶- گیاه- میزبان المپیک ۱۹۹۲
۷- ارزن- نمناک- حشره‌ای خون‌خوار- بندر و شهری در جنوب فرانسه
۸- نام قدیم کشور ایتالیا- آسیب‌های ناشی از حوادث- شرایط اقلیمی
۹- خوب نیست!- خون‌ها- معروف‌ترین اسطوره ادبیات ایران- موی سر
۱۰- درست‌کاری- گرمی
۱۱- فالگیر- اولین امام شیعیان- اشتران- سوپ میهنی
۱۲- مرگ- از صورت فلکی دب‌اکبر که در گذشته با آن دید چشم را می‌آزمودند- قلم انگلیسی- از آثار مهم گوگول، نویسنده روس
۱۳- مایع محافظ پنیر- آگاه بودن- پیمانه‌ای برای غلات
۱۴- فوت‌وفن کار- مهربانی- از مرکبات- دزد
۱۵- پول اروپایی- رکنی اجرایی در بزرگ‌ترین نهاد بیمه‌ای کشور که فرایندهای مختلف بیمه‌ای و درمانی را با کیفیت بهتری به بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران ارائه می‌کند

عمودی

۱- فریبکار- از کشورهای مقصد توریسم پزشکی- یکی از مهم‌ترین گرفتاری‌های اجرای صحیح طرح تحول سلامت
۲- آلیاژ- عقل- به‌طور دقیق و همراه با جزئیات
۳- رمق آخر- گهواره- برنده جایزه اسکار بهترین فیلم ۱۹۷۱
۴- ضربه سر در فوتبال- خالص و سره- نشان ورزشی- زادگاه ابومسلم خراسانی
۵- از آدات استفهام- درون حاشیه- سرراست- قهرمان ورزشی از آن بالا می‌رود
۶- توده ظریف پروتوپلاسمی- پیروی- آروارە

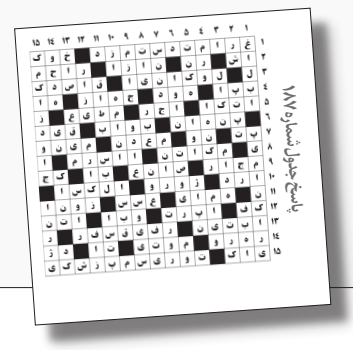

ادامه از صفحه ۸

دادِ بیجا...

هم‌زمان با این کار، پروژه همکاری مشترک دیگری تحت‌عنوان «بازنگری قانون تامین‌اجتماعی» تعریف و به صورت جامع در قالب ۱۲ زیرپروژه مبتنی بر گفتمان سه‌جانبه‌گرایی تنظیم و برای انعقاد قرارداد به مدیرعامل وقت سازمان ارسال شد که با رایزنی مدیران وقت موسسه عالی پژوهش تامین‌اجتماعی با مدیرعامل وقت سازمان، متاسفانه و به هر تقدیر عملیاتی نشد و مدیرعامل وقت اعلام کرد، این کار توسط موسسه مزبور انجام خواهد شد.

همچنین سال گذشته مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با دستور رئیس مجلس، مطالعه و گزارش جامعی را در خصوص تبیین وضع موجود و آسیب‌شناسی سازمان تامین‌اجتماعی تهیه کرد. در جلسه غیرعلنی مجلس مطرح شد، اما بنابر ملاحظات شخصی و با یک کمپین تبلیغاتی سفارشی طوری وانمود شد که تنها مشخصات سازمان تامین‌اجتماعی بحث بدهی‌های دولت و قوانین تحمیلی فاقد تامین مالی است و عملاً از گزارش مزبور مصادره به مطلوب شخصی صورت گرفت، در حالی که در گزارش مزبور به بسیاری از مسائل دیگر پرداخته شده بود که در محاق موج تبلیغاتی قرار گرفت. به‌طور کلی هر قانونی دارای یک پیکره واحد و دارای تعادل منابع و مصارف و جامعیت و مانعیت است و اصلاح آن، باید با حفظ آن پیکره و تعادل منابع و مصارف آن صورت گیرد و در اصلاح‌گری باید به تمامی جوانب موضوع توجه و نباید یک‌سویه و موردی با آن برخورد کرد.

هیچ‌کس نمی‌تواند مدعی شود قوانین نیم‌قرن پیش برای شرایط امروز کشور مناسب و پاسخ‌گو هستند، بنابراین بایستی توجه داشت که «داد بیجا بیداد است» و مثل حکم قطع ید سارق نان در شرایطی است که فقر و فاقه وجود دارد و نرخ بیکاری بالاست. نتیجه آنکه اولاً اصلاح قانون تامین‌اجتماعی باید به‌صورت جامع (حباب) و مانع (اغیار) و براساس گفتمان سه‌جانبه‌گرایی و باتوجه به تمامی مولفه‌ها و متغیرهای موثر بر تعادل منابع و مصارف، تنظیم و ورودی‌ها و خروجی‌ها، پایدارسازی مالی براساس اصول، قواعد و محاسبات بیمه‌ای در قالب لایحه انجام گیرد، ثانیا باید قوانین مرتبط با آن نظیر قانون کار، قانون تجارت و... نیز متناسب‌سازی و به‌روزرسانی شوند. ثالثا، باید اقدامات پیشین و پسین متناسبی صورت گیرد. یعنی شکل‌دهی به نظام چندلایه و چندسطحی تامین‌اجتماعی، شکل‌دهی نظام تنظیم مقررات (رگولاتوری) بیمه‌های اجتماعی و... رابعا، باید در اصلاحات به هر سه حوزه سازمان، یعنی بیمه‌ای، درمان (تامین، تولید و خرید درمان و عرضه و تقاضای درمان) و سرمایه‌گذاری توجه داشت. خامسا، برای حصول اطمینان از حُسن جریان امور و ایجاد ضمانت اجرایی باید «اصول کار شایسته» و «اصول حکمرانی مطلوب» و «حاکمیت شرکتی» را ملحوظ نظر قرار داد و به سمت شفافیت، محاسبه‌پذیری و... حرکت کرد و همه این امور باید بر بستر گفتمان سه‌جانبه‌گرایی انجام گیرد و ابتناء تمامی این مراحل باید بر تراز اصول، قواعد و محاسبات بیمه‌ای باشد. بنابراین ابتدا باید اساس‌نامه سازمان تامین‌اجتماعی مبتنی بر سه‌جانبه‌گرایی اصلاح و قانونی شود و سپس متولیان امر براساس گفتمان سه‌جانبه‌گرایی و انجام مطالعات دقیق و صحیح و همه‌جانبه بازنگری، قانون را به‌صورت جامع به انجام برسانند.

به‌طور مثال، در سال ۱۳۵۴ که قانون تامین‌اجتماعی نگارش می‌شد برای انجام محاسبات بیمه‌ای و استخراج نرخ حق‌بیمه نیاز به جدول مرگ‌ومیر بود که کشور فاقد آن بود و به همین دلیل از جدول مرگ‌ومیر فرانسه با تعدیلاتی برای محاسبات بیمه‌ای استفاده شد و حال آنکه شرایط امروز کشور بسیار متفاوت با آن دوران است.

نایب‌رئیس هیئت‌مدیره سازمان تامین‌اجتماعی